

Name

Class

Date

Vlamingen onverstaanbaar?

Total questions: 1

Worksheet time: 14mins

Instructor name: Johan taalanderwijs.org

1.

Vlamingen onverstaanbaar?

Zestien jaar geleden ben ik naar België verhuisd. Ik werk daar ook, en zo komt het dat ik nogal veel Vlamingen spreek. Een van de dingen die opvallen, is dat onder ontwikkelde personen de oudere generaties (50+ en 60+) veel beter algemeen Nederlands spreken dan de tegenwoordige studenten. Er zijn nogal grote onderlinge verschillen, maar vrij veel jongeren spreken nu een sterk zuidelijk gekleurd soort Nederlands. Veel meer dan mijn leeftijdgenoten (ik ben 62).

Dat is koren op de molen van degenen die denken dat het noordelijke en het zuidelijke Nederlands steeds meer gaan verschillen. In *Taalschrift*, het blad van de Nederlandse Taalunie, stond daar kortgeleden een artikel over. Dat artikel begint met de zin: 'Honderd jaar geleden kon je het verschil tussen een Nederlander en een Vlaming nauwelijks horen. Nu wel.' Vervolgens komen twee taalgeleerden aan het woord, Dirk Geeraerts en Hans Van de Velde. Ik weet niet of die openingszin van hen afkomstig is of van de interviewer, maar we lezen in ieder geval niet dat ze de stelling tegenspreken. Dan zal ik het maar doen.

Het is echt onzin. Er klopt niks van. Laat u niets wijsmaken. Honderd jaar geleden kon een Hollander de meeste Vlamingen niet eens verstaan. En dat heeft nog lang geduurd. Bij mijn eigen eerste bezoeken aan Vlaanderen, rond 1970, waren de communicatieproblemen nog levensgroot. In iedere winkel, in ieder café, met elke taxichauffeur. En ik heb in 1968 eens iemand op zijn ziel getrapt door te vragen of hij me in het Frans kon antwoorden, want zijn Vlaams, daar kon ik geen touw aan vastknopen.

Welnu, van die toestand is nu bijna niets meer over. In de voorbije zestien jaar is het me nóóit overkomen dat ik iemand niet kon verstaan (behalve die ene man van 93 in zijn rolstoel in Kortrijk). Vandaag de dag beschikt elke Vlaming over soorten Nederlands waarmee een gesprek met een Hollander mogelijk is. Feitelijk is de toestand er zelfs iets beter dan in Groningen of Winterswijk. Hoe komt men dan aan die rare gedachte dat de verschillen toenemen? Dat komt ervan als je alleen maar kijkt naar een heel kleine elite. Er waren,

honderd jaar geleden, inderdaad Vlamingen die ernaar streefden noordelijk Nederlands te spreken. En de BRT (nu VRT) deed het. Maar het was al met al een piepkleine minderheid. Het overgrote deel van de Vlamingen sprak dialect, en alleen maar dialect. En dat is in de laatste drie of vier decennia drastisch veranderd. De algemene taal klinkt (uiteraard) herkenbaar zuidelijk, maar tegenwoordig kan iemand uit Kortrijk of Geel wél praten met iemand uit Den Haag of Leiden (en met de meeste mensen uit Winterswijk).

Het mag dan zo zijn dat de taal van die elite momenteel een beetje meer verschilt tussen Noord en Zuid, bij de grote meerderheid zijn de verschillen juist sterk afgenomen. Per saldo is onze taal homogener, en daardoor over en weer verstaanbaarder, dan ze ooit geweest is.

Maar hoe zit het dan met de ondertiteling op tv? Tsja, dat komt doordat de tv vroeger uitsluitend die elite aan het woord liet, en nu iedereen.

Joop van der Horst

Bron: Onze Taal. Jaargang 81(2012).

1. Wat is het standpunt van Joop Van Der Horst in dit artikel?
  - a) De verschillen tussen Nederland en Vlaanderen zijn groter dan vroeger.
  - b) De verschillen tussen Nederland en Vlaanderen zijn kleiner dan vroeger.
  - c) Vlamingen worden minder goed begrepen dan vroeger.
  - d) Er wordt in Vlaanderen meer dialect gebruikt dan vroeger.
2. Wat is er drastisch veranderd in Vlaanderen in de laatste 30-40 jaar?
  - a) Er wordt meer dialect gebruikt.
  - b) De standaardtaal is meer algemeen geworden.
  - c) Communicatieproblemen zijn erger geworden
  - d) De taal van de elite is veranderd.
3. Wat zegt Van Der Horst over communicatie tussen Vlamingen en Nederlanders in de 21ste eeuw?
  - a) Het gaat moeilijker dan vroeger
  - b) Het gaat makkelijker dan vroeger
  - c) Het is net hetzelfde als vroeger
4. Joop van der Horst verhuisde naar Vlaanderen in...

Ans. _____

5. Er is meer ondertiteling op tv.

Waarom is dat zo, volgens Van Der Horst?

a) Het steeds groter wordend
verschil tussen dialecten

b) Omdat iedereen aan het woord
komt op tv nu, niet enkel meer de
elite.

c) Omdat dialecten belangrijker zijn
geworden.

6. Deze hoofdfunctie van deze tekst is...

hint: alle functies komen aan bod in deze tekst, maar enkel omdat ze de
hoofdfunctie ondersteunen

a) **opiniërend:**
de auteur geeft een mening

b) **betogend:**
de auteur neemt positie in een
discussie

c) **diverterend:**
de auteur wil de lezer amuseren

d) **informatief:**
de auteur wil informatie
doorgeven

7. Uit de tekst kun je opmaken waar deze plaatsen zich bevinden.
Plaats ze in de juiste kolom.

Categorize the following

Geel

Kortrijk

Leiden

Groningen

Winterswijk

Den Haag

Vlaanderen

Nederland

8. Joop Van Der Horst heeft een standpunt over taal in Vlaanderen en Nederland, want hij is...
- a) ervaringsdeskundige
  - b) professor taalkunde
  - c) Nederlander
  - d) een wijsneus
9. "Iemand op zijn ziel trappen" betekent...
- a) een foute taal gebruiken
  - b) kwetsen/beledigen
  - c) een waarschuwing geven
  - d) een trap onder de kont geven
10. **"Het is echt onzin. Er klopt niks van. Laat u niets wijsmaken."**
Drie zinnen die hetzelfde betekenen? Waarom?
- a) Joop kan niet zo goed schrijven.
  - b) Joop wil hier nadruk leggen.
  - c) Joop blijft hangen: herseninfarct?
  - d) Joop moest aan 1000 woorden komen.
11. De uitdrukking "dat is koren op de molen van x" betekent...
- a) dat maakt x kwaad
  - b) dat bewijst wat x zegt
  - c) x gaat geld verdienen
  - d) dat is een probleem voor x